

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 918

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 8 octombrie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
27.	— Hotărâre privind declararea vacantă a funcției de președinte al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații	2
	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
	Decizia nr. 383 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală	2-7

ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****HOTĂRÂRE****privind declararea vacantă a funcției de președinte
al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare
în Comunicații**

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (5) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Parlamentul României ia act de demisia domnului Grindeanu Sorin Mihai din funcția de președinte al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații și declară vacantă această funcție.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat, în ședința comună din 8 octombrie 2020, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

FLORIN IORDACHE

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 8 octombrie 2020.

Nr. 27.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 383**

din 18 iunie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, excepție ridicată de Ionel Bogdan în Dosarul nr. 38.743/215/2016 al Curții de Apel Craiova — Secția penală

și pentru cauze cu minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.408D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției a comunicat la dosar o cerere de amânare a judecării cauzei în vederea conexării la prezentul dosar a Dosarului Curții nr. 3.374D/2019, aflat în faza premergătoare ședinței de dezbateri, și, totodată, o solicitare de judecare în lipsă a excepției de neconstituționalitate. De asemenea, partea Mitică Bogdan a formulat o solicitare de judecare în lipsă a excepției de neconstituționalitate.

4. Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, arată că nu este de acord cu conexarea. Curtea, deliberând, respinge cererea de conexare a Dosarului nr. 3.374D/2019 la Dosarul nr. 1.408D/2018 și, în consecință, respinge cererea de amânare formulată de autorul excepției.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că Înalta Curte de Casație și Justiție și-a respectat rolul referitor la dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, pentru realizarea obiectivului de unificare a practicii judiciare, fără a adăuga la lege.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 7 septembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 38.743/215/2016, **Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor**. Excepția a fost ridicată de Ionel Bogdan cu ocazia soluționării apelurilor formulate, printre alții, și de autorul excepției împotriva Sentinței penale nr. 1.440 din 13 aprilie 2018, pronunțată de Judecătoria Craiova, în Dosarul nr. 38.743/215/2016, prin care s-a dispus condamnarea, în primă instanță, a inculpatului, autor al excepției, pentru infracțiuni concurente cu infracțiunea pentru care acesta a beneficiat de reducerea reglementată de dispozițiile criticate. În cauză, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, autorul excepției de neconstituționalitate susține că „în situația în care ar fi condamnat, ar putea fi beneficiar al reducerii pedepsei, în condițiile prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor”, totodată fiind „definitivă, pentru dezlegarea dată motivului de apel nr. 2, privind aplicarea beneficiului denunțului reținut în cauzele distincte în care se află inculpatul Bogdan Ionel, Tribunalul București, Tribunalul Gorj și Judecătoria Sector 3, toate aceste instanțe apreciind la acel moment că este vorba de fapte concurente, iar tratamentul sancționator al faptelor concurente nu permite aplicarea unor astfel de circumstanțe”.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, faptul că, prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu realizează o simplă și legală interpretare a textului de lege pus în discuție, ci adaugă, în mod nepermis, la lege. Deși legiuitorul nu a făcut, în textul art. 19 din Legea nr. 682/2002, nicio precizare cu privire la situația în care autorul denunțului este implicat în mai multe cauze penale distincte, dar concurente, Înalta Curte de Casație și Justiție introduce o nouă teză și anume aceea că autorul denunțului nu poate beneficia de reducerea la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă în cauze penale distincte, chiar dacă au ca obiect infracțiuni concurente comise de acesta, ci numai în cauza penală determinată. Susține că deciziile instanței supreme trebuie să se rezume strict la interpretarea legii, aceasta neputând modifica, completa ori abroga norme cuprinse în lege. Apreciază că, în caz contrar, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, deoarece instanța ar depăși limitele puterii judecătorești și s-ar manifesta ca o autoritate legiuitoare, în dezacord cu dispozițiile constituționale ale art. 61 alin. (1). Susține, de asemenea, că, prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție creează, pe cale jurisprudențială, un regim sancționator diferit pentru infracțiunile concurente, în raport cu dispozițiile art. 38 din Codul penal, astfel încât se creează posibilitatea unui tratament diferențiat al denunțătorilor, fără a exista situații care să justifice această deosebire. Așadar, deși contribuie la furnizarea unor informații esențiale organelor

judiciare, martorului îi este aplicat un tratament juridic diferit ca urmare a voinței organului judiciar, pentru simplul motiv că infracțiunile concurente se judecă separat. Invocă considerente ale Deciziei Curții Constituționale nr. 67 din 26 februarie 2015 și precizează că, în măsura în care reducerea pedepsei s-ar aplica exclusiv pentru cauza penală determinată, având în vedere modul de calcul al pedepsei expus în acestea, beneficiul denunțătorului ar fi unul redus, întrucât reducerea pedepsei aplicate ar fi lipsită de importanță, astfel încât ar lipsi motivarea sa de a face un denunț.

8. **Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori**, exprimându-și opinia, apreciază că dispozițiile criticate nu contravin dispozițiilor constituționale invocate.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 18 aprilie 2014. Analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta privește dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018. Prin decizia menționată, Înalta Curte a stabilit că: „Efectele cauzei legale de reducere a pedepsei prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor se produc exclusiv în cauza penală determinată, având ca obiect una sau mai multe infracțiuni comise de persoana care, înaintea sau pe parcursul urmăririi penale ori al judecării acelei cauze, a denunțat și facilitat tragerea la răspundere penală a participanților la săvârșirea unor infracțiuni grave; autorul denunțului nu poate beneficia de reducerea la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă în cauze penale distincte, chiar dacă au ca obiect infracțiuni concurente comise de acesta.” Prevederile art. 19 din Legea nr. 682/2002 au următorul conținut: „*Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.*”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat aduce atingere prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) și alin. (5) potrivit cărora statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă

și judecătorească — în cadrul democrației constituționale, iar, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 23 alin. (12) potrivit căruia nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii, art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului, art. 73 alin. (2) privind legile constituționale, art. 124 referitor la înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (3) potrivit căruia Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reprezintă, conform expunerii de motive la acest act normativ, un instrument eficient pentru combaterea infracțiunilor grave, prin determinarea persoanelor care dețin informații decisive cu privire la săvârșirea unor astfel de infracțiuni să furnizeze aceste informații organelor judiciare. Instituția reglementată de norma legală are natura juridică a unei cauze legale speciale de reducere a pedepsei, cu caracter personal, a cărei aplicabilitate este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă.

15. Astfel, din perspectiva exigențelor relative la persoana beneficiarului, cauza de atenuare analizată poate fi invocată de către persoana care are, cumulativ, atât calitatea de martor, furnizor al unor informații și date cu caracter determinant în soluționarea cauzelor privind infracțiuni grave, în înțelesul dat acestei din urmă noțiuni de art. 2 lit. h) din lege, cât și calitatea de persoană care, la rândul său, a săvârșit o infracțiune. Categoria cerințelor ce țin de conduita beneficiarului efectelor cauzei legale de reducere a pedepsei subsumează, pe de o parte, formularea, de către martorul participant la o infracțiune, a unui denunț împotriva altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave și, pe de altă parte, facilitarea, de către același martor denunțator, a identificării și tragerii la răspundere penală a persoanelor denunțate. Ambele cerințe au caracter cumulativ, simplul denunț formulat de persoana prevăzută la art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, neurmat de o atitudine activă de facilitare a identificării persoanelor denunțate și tragerii lor la răspundere penală, fiind insuficient pentru valorificarea beneficiului consacrat de art. 19 din Legea nr. 682/2002.

16. Totodată, recunoașterea efectelor cauzei de atenuare analizate reclamă intervenirea unei atitudini active a martorului, concretizată atât în denunțarea, cât și în facilitarea tragerii la răspundere penală a altor persoane, cel mai târziu până la data judecării definitive a cauzei având ca obiect infracțiunea comisă de martorul însuși. Legea stabilește, astfel, un reper temporal maximal, denunțul și colaborarea celui interesat putând interveni în orice alt moment anterior, fără a avea relevanță dacă el este plasat „înaintea urmăririi penale”, „în timpul urmăririi penale” sau „în timpul judecării”.

17. Prin Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că „soluția legislativă reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 care exclude de la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care nu a comis o infracțiune gravă este neconstituțională”. Anterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 67 din 26 februarie 2015 a

Curții Constituționale, sfera de aplicare a cauzei de reducere a pedepsei reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor era limitată suplimentar, prin recunoașterea efectelor sale specifice numai asupra pedepselor aplicate martorului denunțator pentru infracțiunile grave comise, în înțelesul dat acestei sintagme de art. 2 lit. h) din lege. Subsecvent publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 67/2015 a Curții Constituționale, sfera de incidență a prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor a fost mult extinsă, efectul atenuant al denunțului formulat de martorul participant la o faptă penală producându-se, în măsura întrunirii tuturor cerințelor legale, asupra oricărei infracțiuni comise de acesta, indiferent de natura sau gravitatea sa.

18. Prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018 — urmare a examinării sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în Dosarul nr. 17.774/212/2013/a2, prin care se solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în condițiile în care inculpatul a facilitat identificarea și tragerea la răspundere penală a persoanei denunțate într-o altă cauză penală și a beneficiat de reducerea la jumătate a limitelor de pedeapsă, efectele dispoziției penale menționate se aplică tuturor cauzelor penale aflate pe rolul instanțelor de judecată, fără nicio limitare” — Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că: „Efectele cauzei legale de reducere a pedepsei prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor se produc exclusiv în cauza penală determinată, având ca obiect una sau mai multe infracțiuni comise de persoana care, înaintea sau pe parcursul urmăririi penale ori al judecării acelei cauze, a denunțat și facilitat tragerea la răspundere penală a participanților la săvârșirea unor infracțiuni grave; autorul denunțului nu poate beneficia de reducerea la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă în cauze penale distincte, chiar dacă au ca obiect infracțiuni concurente comise de acesta.”

19. În considerentele deciziei sale, precitate, instanța supremă a identificat două ipoteze principale de aplicare a cauzei legale de reducere a pedepsei pentru infracțiuni concurente. O primă ipoteză este cea a existenței unei cauze penale unice, având ca obiect una sau mai multe infracțiuni concurente comise de martorul autor al unui denunț conform exigențelor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată. S-a statuat că, în această ipoteză, nu se ridică probleme de interpretare și aplicare a normei legale. Constatarea întrunirii tuturor cerințelor legale cumulative, referitoare la persoana și conduita martorului, precum și la stadiul procesual al cauzei în care acesta este urmărit sau judecat, va determina atribuirea deplină a beneficiului reducerii la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă, pentru toate infracțiunile comise de martor și care fac obiectul urmăririi penale sau judecării în cauza respectivă.

20. Instanța supremă a identificat însă și o a doua ipoteză, aceea a unor cauze penale separate, aflate în diferite stadii procesuale și având ca obiect infracțiuni concurente comise de aceeași persoană, aceasta din urmă generând și problema de drept ridicată, în speță, de către instanța de trimitere și a cărei dezlegare a făcut obiectul propriu-zis al mecanismului de unificare a practicii judiciare astfel declanșat.

21. În această din urmă ipoteză s-au identificat două subcategorii de cauze penale, în care efectele cauzei legale de

reducere a pedepsei prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, se produc diferențiat, în funcție de particularitățile procedurilor parcurse.

22. O primă subcategorie este aceea a unei cauze penale având ca obiect mai multe infracțiuni concurente săvârșite de martorul denunțator și în care acesta din urmă a adoptat atitudinea de denunțare și facilitare prevăzută de legea protecției martorilor, dar în care organul judiciar a dispus disjungerea pentru una sau mai multe infracțiuni concurente, în condițiile legii. În această situație, instanța supremă a reținut că, cauza legală de reducere își va produce pe deplin efectele atenuante asupra tuturor infracțiunilor comise de martorul denunțator, indiferent de momentul soluționării definitive a cauzelor formate prin disjungere. Opțiunea organului judiciar de a cerceta sau, după caz, a judeca separat unele dintre faptele care au făcut obiectul unitar al cauzei inițiale are la bază, în principal, rațiuni de ordin administrativ, ce țin de asigurarea condițiilor propice desfășurării optime și cu celeritate a procesului penal. S-a mai reținut că, între măsura procesuală a disjungerii, pe de o parte, și conduita martorului participant la o infracțiune, de a denunța și facilita angajarea răspunderii penale a altor persoane, pe de altă parte, nu există o relație de condiționalitate sau de dependență; măsura disjungerii are, ca fundament și finalitate, rațiuni de optimizare administrativă a soluționării unei cauze penale, spre deosebire de demersul martorului denunțator, care este bazat pe un proces individual, subiectiv, de conștientizare a necesității combaterii infracțiunilor grave prin devalorarea existenței și autorilor lor, având ca finalitate obținerea, de către martor, și a unui beneficiu penal determinat, respectiv reducerea limitelor de pedeapsă pentru propriile infracțiuni comise. În aceste condiții, date fiind aceste particularități, s-a decis că măsura procesuală a disjungerii nu poate influența, *eo ipso*, nici existența și nici semnificația juridică atenuantă a denunțului și facilitării realizate de martorul autor al infracțiunilor concurente, judecate ulterior separat ca urmare exclusivă a disjungerii. Căința activă a autorului denunțului trebuie valorificată în mod real și efectiv, în legătură cu toate infracțiunile comise de acesta și cercetate în cauza în care s-a formulat denunțul, indiferent de parcursul procesual ulterior al acesteia, numai astfel asigurându-se finalitatea instituției reglementate de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată. A exclude infracțiunile ce fac obiectul disjungerii din sfera faptelor susceptibile a atrage o răspundere penală atenuată, bazată pe denunț, echivalează cu a admite că aplicarea beneficiului de drept penal substanțial derivat din norma supusă analizei ar putea fi condiționată sau influențată de factori străini de voința și atitudinea procesuală a martorului, cum ar fi, de exemplu, diverse incidente procedurale, gradul de încărcare al activității organelor judiciare sau circumstanțe ce țin de organizarea justiției. Or, s-a constatat că o atare condiționare contravine voinței legiuitorului, exprimată în cuprinsul art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, și corectivelor ulterioare aduse de către Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015.

23. Instanța supremă a identificat și o a doua subcategorie, respectiv aceea a cauzelor penale *ab initio* distincte, având ca obiect fapte săvârșite sau descoperite ulterior formulării denunțului prevăzut de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, dar aflate în concurs cu infracțiunile pentru care martorul denunțator a adoptat, anterior, conduita proprie cauzei de reducere a pedepsei analizate (situație în care se află și autorul excepției din prezenta cauză). În această situație, instanța supremă a decis că efectele cauzei legale de reducere a limitelor de pedeapsă se vor produce

numai asupra infracțiunilor ce fac (sau, după caz, vor face) obiectul unui dosar penal determinat, în considerarea căruia martorul a formulat denunțul. Aceste efecte nu se vor produce și în alte cauze penale având ca obiect infracțiuni descoperite sau săvârșite ulterior denunțului, chiar dacă între toate acestea există un raport specific pluralității de infracțiuni sub forma concursului. În acest sens, s-a reținut că rațiunea reducerii limitelor de pedeapsă ca efect al denunțării persoanelor care au săvârșit infracțiuni grave și al facilitării tragerii lor la răspundere penală este esențial legată de pericolozitatea mai redusă ce caracterizează martorul care, subsecvent comiterii uneia sau mai multor infracțiuni, conștientizează importanța devalorării faptelor grave comise de alte persoane și acționează în concordanță cu această convingere, informând organele judiciare și contribuind activ și decisiv la identificarea și tragerea la răspundere penală a participanților la acele infracțiuni. Fiind esențialmente orientată spre individualizarea uneia sau mai multor pedepse, aplicabile pentru fapte determinate comise de martor (fie descoperite deja de organele judiciare la data formulării denunțului, fie aduse la cunoștința acestora de către martorul însuși), cauza legală de atenuare nu are, prin urmare, o existență juridică autonomă, ci este integrată unui proces penal determinat, având ca obiect fapte clar individualizate, comise de martorul denunțator la data formulării denunțului. Un argument al instanței supreme a constatat în interpretarea gramaticală a sintagmei „(...) și care a comis o infracțiune, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunțului și facilitează (...)” inserată în cuprinsul art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată. Totodată, s-a reținut că prin folosirea conjuncției „iar” se relevă legătura de tip consecvențional între infracțiunea comisă de martor (ce are, în contextul normativ analizat, semnificația unei cauze), pe de o parte, și procesul penal declanșat pentru acea infracțiune (expresie a efectului produs), pe de altă parte. S-a arătat că și interpretarea logică a textului conduce la aceeași concluzie, a incidenței cauzei de reducere a pedepsei exclusiv în dosarul (ori, după caz, dosarele) în care martorul a înțeles să se prevaleze de instituția reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

24. Numai grefat pe o atare relație consecvențională între infracțiunea comisă de martor, pe de o parte, și procesul penal aferent, declanșat ca urmare a săvârșirii ei, pe de altă parte, legiuitorul a conceput instituția reducerii limitelor de pedeapsă ca efect al denunțului și colaborării martorului cu organele judiciare. În absența unui atare proces penal, actual sau iminent, nu subzistă situația premisă pentru incidența art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată (respectiv martorul care are, în același timp, calitatea de participant la săvârșirea unei infracțiuni) și nici finalitatea intrinsecă a demersului său, concretizată în obținerea beneficiului reducerii la jumătate a limitelor de pedeapsă.

25. A recunoaște efectele beneficiului consacrat normativ de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, și în cazul infracțiunilor comise anterior datei formulării denunțului, dar nedescoperite la acea dată și neavute în vedere la formularea denunțului, echivalează, în primul rând, cu ignorarea concluziilor desprinse din interpretarea logico-gramaticală a normei legale, astfel cum au fost anterior detaliate. Totodată, a admite incidența acestui beneficiu în cazul infracțiunilor concurente nedescoperite la data denunțului înseamnă a accepta, implicit, că legiuitorul a intenționat să atribuie martorului care adoptă conduita prevăzută de art. 19 din lege beneficiul reducerii pedepsei într-un număr nedeterminat

de cauze și complet independent de conduita martorului denunțator în acele cauze.

26. O atare concluzie contravine voinței legiuitorului care, urmărind să combată fenomenul infracționalității grave, a înțeles să confere beneficiul diminuării obligatorii a limitelor de pedeapsă, pentru propriile fapte, infractorului care, în mod activ, dezvăluie organelor judiciare informații decisive pentru aflarea adevărului. Opțiunea legiuitorului reflectă, *inter alia*, recunoașterea pericolozității mai scăzute a persoanei denunțatorului și a necesității de a valorifica semnificația juridică a acestui element circumstanțial în procesul de individualizare a pedepsei.

27. Tocmai de aceea, este dificil de admis subzistența efectivă a acestor rațiuni și în ipoteza în care, de exemplu, denunțatorul devoalează organelor judiciare o unică infracțiune proprie, prevalându-se de incidența dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002, republicată, pentru această faptă, dar trece sub tăcere un număr semnificativ de infracțiuni mult mai grave deja comise. A recunoaște efectele de diminuare a limitelor de pedeapsă și în cazul acestor din urmă infracțiuni, cercetate ulterior, înseamnă a ignora însăși rațiunea introducerii în legislație a cauzei de reducere a pedepsei analizată, legată esențial de pericolozitatea mai redusă a celui care conștientizează efectele pozitive ale combaterii fenomenului infracțional și acționează, cu bună-credință, concordant acestei convingeri. *A fortiori*, a recunoaște efectele beneficiului consacrat normativ de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, și asupra pedepselor aplicate pentru infracțiuni concurente comise de către martor ulterior datei denunțului, echivalează cu a încuraja participantul la o infracțiune care a formulat, anterior, un denunț pentru alte infracțiuni grave, să persiste în conduita de nesocotire a ordinii de drept și să comită, la rândul său, alte fapte penale, cu un grad de pericol social chiar mult sporit. Or, instanța supremă a considerat că o atare concluzie este inacceptabilă și reclamă, o dată în plus, interpretarea dispozițiilor art. 19 în sensul în care norma consacră o cauză legală de reducere a pedepsei cu aplicare limitată la cauza în legătură cu care a intervenit atitudinea de denunțare și facilitare a martorului care a săvârșit o infracțiune, nu și în cauze distincte, chiar dacă ele au ca obiect infracțiuni concurente.

28. Curtea constată că soluția și argumentele Deciziei nr. 3 din 28 februarie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, care o fundamentează, sunt în acord cu dispozițiile constituționale invocate de autor.

29. Astfel, Curtea reține că noul Cod de procedură penală instituie competența Înaltei Curți de Casație și Justiție de a pronunța, la sesizarea instanțelor de judecată, hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, pentru realizarea obiectivului de unificare a practicii judiciare. Spre deosebire de recursul în interesul legii, care urmărește același scop, hotărârile preliminare nu intervin după soluționarea definitivă a cauzelor, ci înainte de soluționarea acestora. Procedura de sesizare a Înaltei Curți în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile reprezintă un mecanism menit să preîntâmpine apariția unei practici neunitare în aplicarea legii de către instanțele judecătorești, mecanism asemănător cu cel instituit prin prevederile art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la cererea adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene de către instanțele naționale cu privire la modul de interpretare a dreptului Uniunii. Obiectul sesizării instanței supreme cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile îl constituie chestiunile de drept de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzelor, iar titular

al cererii de sesizare pentru pronunțarea unei astfel de hotărâri prealabile poate fi numai un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

30. Cu privire la competența instanței supreme de a pronunța o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, instanța de control constituțional a pronunțat deciziile nr. 624 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 19 noiembrie 2015, și nr. 198 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 15 iulie 2019, în care a reținut că însuși legiuitorul român este cel care a reglementat în noul Cod de procedură penală, în virtutea calității sale constituționale de unică autoritate legiuitoare a țării, un nou instrument de unificare a practicii neunitare, respectiv sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Curtea a reținut, totodată, că mecanismul de unificare a practicii judiciare reglementat de dispozițiile art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală nu poate fi uzitat atât timp cât legiuitorul a limitat — prin condiția restrictivă referitoare la existența unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei — rolul unificator al instituției juridice a hotărârii prealabile numai chestiunilor de drept care conduc la dezlegarea pe fond a cauzei sub aspectul statuării în privința raportului juridic dedus judecătii. Cu alte cuvinte, obiectul sesizării în vederea pronunțării de către instanța supremă a unei hotărâri prealabile îl constituie o „chestiune de drept” de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, acest mecanism de unificare a practicii vizând, deopotrivă, o chestiune de drept material ori o chestiune de drept procedural, așadar dispoziții de drept material sau procedural înțelese, interpretate și aplicate diferit de instanțele judecătorești. „*Chestiunea de drept*” privește o problemă de drept a cărei lămurire se solicită și care se află într-o relație de dependență cu soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție, în sensul ca decizia instanței supreme pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și 477 din Codul de procedură penală să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal. De altfel, instanța de control constituțional a observat că, în Decizia nr. 2 din 2 februarie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 6 martie 2015, în ceea ce privește admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, instanța supremă a motivat că aceasta este „condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei. [...] În prezenta cauză, chiar dacă obiectul sesizării îl reprezintă o problemă de drept ce se circumscrie sferei normelor procesual penale, de dezlegarea chestiunii de drept depinde «soluționarea pe fond a cauzei» având în vedere diferențele majore între căile de atac prevăzute atât în legislația în vigoare de la 1 februarie 2014, cât și în cea anterioară acestei date”.

31. Potrivit normelor procesual penale ale art. 477 alin. (3), dezlegarea dată chestiunilor de drept este obligatorie pentru instanțe de la data publicării deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție în Monitorul Oficial al României, Partea I. Curtea reține însă că efectul obligatoriu pentru instanțe al dezlegării date problemelor de drept ce au format obiectul întrebării prealabile, consacrat de norma procesual penală în art. 477 alin. (3),

reprezintă o transpunere a dispozițiilor art. 126 alin. (3) din Constituție referitoare la poziția Înaltei Curți de Casație și Justiție în ierarhia sistemului judiciar și la rolul său de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești.

32. În acord cu art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, „*Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale*”, iar, potrivit art. 61 alin. (1) din Constituție, „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*”. Raportat la aceste dispoziții constituționale, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că prevederile legale care guvernează activitatea instanțelor judecătorești și fixează poziția lor față de lege acceptă în mod unanim că „atribuțiile judecătorului implică identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, astfel încât legiuitorul aflat în imposibilitate de a prevedea toate situațiile juridice lasă judecătorului, învestit cu puterea de a spune dreptul, o parte din inițiativă. Astfel, în activitatea de interpretare a legii, judecătorul trebuie să realizeze un echilibru între spiritul și litera legii, între exigențele de redactare și scopul urmărit de legiuitor, fără a avea competența de a legifera, prin substituirea autorității competente în acest domeniu” (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009).

33. Puterea judecătorească, prin Înalta Curte de Casație și Justiție, are rolul constituțional de a da unui text de lege anumite interpretări, în scopul aplicării unitare de către instanțele judecătorești. Acest fapt nu presupune însă că instanța supremă

se poate substitui Parlamentului, unica putere legiuitoare în stat, dar implică anumite exigențe constituționale ce țin de modalitatea concretă în care se realizează interpretarea. În considerarea acestui rol constituțional, instanța supremă a pronunțat, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală, Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, precitată — urmare a examinării sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în Dosarul nr. 17.774/212/2013/a2, prin care se solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în condițiile în care inculpatul a facilitat identificarea și tragerea la răspundere penală a persoanei denunțate într-o altă cauză penală și a beneficiat de reducerea la jumătate a limitelor de pedeapsă, efectele dispoziției penale menționate se aplică tuturor cauzelor penale aflate pe rolul instanțelor de judecată, fără nicio limitare” — prin care a stabilit că: „Efectele cauzei legale de reducere a pedepsei prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor se produc exclusiv în cauza penală determinată, având ca obiect una sau mai multe infracțiuni comise de persoana care, înaintea sau pe parcursul urmăririi penale ori al judecării acelei cauze, a denunțat și facilitat tragerea la răspundere penală a participanților la săvârșirea unor infracțiuni grave; autorul denunțului nu poate beneficia de reducerea la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă în cauze penale distincte, chiar dacă au ca obiect infracțiuni concurente comise de acesta.”

34. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ionel Bogdan în Dosarul nr. 38.743/215/2016 al Curții de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

